

ÁLLAMI TISZTVISELŐK LAPJA

PÉNZÜGYI, JOGI ÉS KÖZIGAZGATÁSI SZAKLAP

az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete, valamint a Köztisztviselők Nyugdíjpótló és Segélyző Egyesületének
HIVATALOS KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
(Budapest, VII., Alsó-erdősor 3. sz. II. em. 17.)

Megjelen minden hó 10-én, 20-án és
a hó utolsó napján.

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona.

Országos Egyesületünk szakbizottságai.

Az «Állami Tisztviselők Országos Egyesületének» igazgató-választmánya elhatározta, hogy az Egyesület kebelében *szakbizottságokat* alakít, a melyeknek feladata lesz az állami administratio egy-egy ágában vagy szakmakörében működő tisztviselők *specialis érdekeit* érintő kérdéseket napirenden tartani és ezek megoldása iránt az igazgató-választmánynak javaslatot tenni.

Igy külön szakbizottság fog alakulni: a *pénzügyi fogalmazási tisztviselők* különleges érdekeinek a képviselétére; külön bizottság a *sámvevőségi*, külön az *adóhivatali tisztviselők* részére. Ugyancsak külön szakbizottság fogja állandóan tárgyalni a *posta-távirda kezelési tisztviselők* és külön a *birósági*, valamint a *pénzügyi kezelési tisztviselők* érdekkörébe vágó kérdéseket.

Az előmunkálatok e részben már annyira előrehaladtak, hogy a László Pál kir. tan., pénzügyigazgató elnöklete alatt e tárgyban működő albizottság legközelebb már megteszi erre vonatkozó előterjesztését és így előrelátható, hogy a jövő hó folyamán a szakbizottságok működésüket meg is kezdenek.

Szükségtelen lefesteni azt a helyzetet, a mely elő fog állani abban a pillanatban, a melyben a megalakult szakbizottságok működésüket megkezdik. Az Országos Egyesület, a mely eddigi szervezetében tényleg nehézkesen és csak részben tudott foglalkozni az egyes szakmakörök specialis érdekeivel, mert minden idejét az *általános érdekű*, az egész testületre kiható *nagy kérdések* foglalták le, az ő szakbizottságai útján ezentul már befolyást gyakorolhat és befolyását érvényesítheti azokban a részletkérdésekben is, a melyeknek napirenden tartása és kedvező megoldása nem annyira az egész tisztviselőkar, mint inkább az állami administratio egyik-másik részlet-ágát érdeklik.

Szóval: nemcsak cimben, de érdemben és szellemben is valóságos képviselője lesz az *összes*

kérdéseknek, a melyek a tisztviselőkart érdeklik. Minden egyes szakmakör baja és sérelme, kiváncsán és óhajtása, ezentul az Egyesület szakbizottságai útján lesz megvitatva, tárgyalva és a plenum elé terelve. Mert kifelé a letárgyalt kérdést már az Egyesület fogja képviselni.

Tán mondanunk sem kell, hogy ezzel az átalakulással, vagy mondjuk a munkakör kiegészítésével oly hatalmas súlyt fog nyerni az Egyesület, a mely csak üdvös hatással lehet nemcsak az egyes szakmakörök tisztviselőire, de magára a nagy testületre is. Mert épen ezen szakbizottságok fogják képezni azt a hatalmas oszlopot, a melyen a testületi szellem felépül, hirdelve mindenkinek, hogy az összetartásban, az együttműködésben van az erő.

És önkéntelenül kérdezzük: ha ezen szakbizottságok megkezdik működésüket és minden egyes szakmakörnek alkalma lesz az ő bajait és sérelmeit ezen új forum elé terelni és a saját szakmájabeli tisztviselőtársai által letárgyaltatni: szükség van-e továbbra is a parciais mozgalmakra? Van-e értelme annak, hogy példának okáért a birósági tisztviselők egyesülete továbbra is fennálljon? avagy miféle indokok lehetnek azok, a melyek szükségessé és kívánatossá teszik azt, hogy például az adóhivatali tisztviselők az Orsz. Egyesület keretén kívül, tehát külön egyesület útján fejtsenek ki egyesületi tevékenységet?

Valóban, a kettévált működés soha sem fog egyetértést, kölcsönös megértést előidézni. Szinte lehetlenségnek tartjuk, hogy a midőn minden feltétel és alkalom meg van adva arra, hogy például a számvevőségi tisztviselők az ő érdekeiket az Egyesület keretében érvényesíthetik és képviselhetik: ennek dacára a számvevőségi bizottsága tovább is fennálljon. *Testvér-harc* volna ennek a vége és ezt közölünk tán senki sem akarja előidézni.

A tisztviselői közvélemény épen ezen okoknál fogva már is erősen sürgeti, hogy a *különleges egyesületek és szervezetek szűnjenek meg* és

tereljék át működésüket az egyedül erre illetékes területre: az Országos Egyesület szakbizottságaira.

Nem is áll ennek semmi az útjában. Itt le kell mondani a személyes hiúságról. És le kell mondani mindennemű egyéni érzelméről, aspirációról, szereplési vágyról, mert mindnyájunk előtt csak egyetlenegy cél állhat, mint végcél: *az erők tömörülése, az együtt való működés, az Országos Egyesület befolyásának és hatalmának erősítése.* Ezt pedig csak úgy érjük el, ha az egyes erők egy nagy, egy erős erőstetté egyesülnek.

Ezt az igazságot ki kellett mondani, habár egyeseknek nem is fog tetszeni. Az idő nekünk fog igazat adni. Mert be fog következni, hogy azok a különálló szervezetek, amelyek a mi intéző, a mi hívó és kérő szavunkra ma nem hallgatnak, idővel, midőn száradni fog a külön működő törzs, a melynek gyümölcseit várták: az idő és a viszonyok rendíthetetlen kényszere alatt fognak oltalmat keresni ott, a hová a mi hívó szavunkra nem jöttek.

Az adóreform és a tisztviselői hitelintézetek.

Az «Állami Tisztviselők Országos Egyesülete» s a budapesti tisztviselői pénzügyintézetek az adóreform tárgyában egy bizottságot küldtek ki, mely bizottság emlékiratba foglalta észrevételeit. A tisztviselők három irányban kérik az adóreform-javaslatok javítását, u. m.: 1. kérik, hogy a jövedelemadónál az adóalap és az adó emelkedése arányos legyen, mert a javaslat szerint megtörténhetik, hogy az adóalap csak 1 koronával s e miatt az 1 korona jövedelmi többlet miatt az adó 16, 50, sőt 100 koronával is emelkedik; 2. kérik, hogy a családi házak mindenütt csak házosztályadó alá vonassanak s 3. hogy a tisztviselői pénzügyintézetek adómentességben részesíttessenek. Az emlékiratot Benedek Sándor közigazgatási bíró ma adta át Wekerle Sándor miniszterelnöknek, a ki megígérte, hogy a kérelmet fontolóra veszi és teljes jóakarattal tárgyalja.

A kérvénynek első észrevétele a jövedelemadóra vonatkozó törvényjavaslat 24. §-ában lefektetett adókulesot illeti. Ez nagyban fogja sújtani azokat az állami tisztviselőket, a kiknek állandó fizetésükön kívül valami csekély jövedelmet hajtó vagyonuk van. Például egy számtanácsos, a kinek egy 4 K osztalékot jövedelmező részvénye van, e miatt a 4 K miatt 16 K-val fog több adót fizetni; ha pedig ez a 4 K osztalék egy curiai bíró állandó fizetéséhez adatik hozzá, ez már 50 K-val fogja az illetőt megterhelni. Ily körülmények között az állami tisztviselők el lesznek zárva attól, hogy tőkegyűjtésre gondolhassanak, mert a kezdetben mindig kis tőkét az adó egyszerűen s rövid idő alatt fel fogja emészteni. Feltétlenül szükséges tehát, hogy e tekintetben valami kiegészítő intézkedés tétessék, a milyen intézkedést a IV. oszt. kereseti adóra vonatkozólag az 1875. évi 29. t. cz. 26. §-a tartalmaz, mely szerint a 200 koronán aluli összegek a legközelebbi magasabb tételek alkalmazásánál számba nem vehetők. Az osztalék jövedelemadó törvény 172. §-ában is található hasonló intézkedés.

Az állami tisztviselői köröket, intézményeket és magát az állami tisztviselői közvéleményt az utóbbi időben élesen foglalkoztatja a lakáskérdés megoldása, mely különösen a ürhetetlen lakbérek miatt vált aktuálissá. A lakáskérdés

megoldásának kétségkívül legradikálisabb módszerét képezné, ha lehetővé tétetnék az, hogy az állami tisztviselők saját otthon, tisztviselői családi házakat szerezhetnének, a mi nemcsak közgazdasági, de közegészségügyi és morális szempontból is nagyfontosságú feladat.

Az «Állami Tisztviselők Országos Egyesülete» már régen foglalkozik ezzel a kérdéssel s erre vezethető vissza az a kérvény is, melyet a végrehajtási törvényre vonatkozó novella előterjesztése alkalmából az igazságügyminiszterhez és a képviselőházhoz intézett s a melyben azt kérte, hogy az állami tisztviselők lakpénze családi házak létesíthetése szempontjából e célra lefoglalható legyen.

A tisztviselői pénzügyintézetek szintén felfogják e kérdés nagy horderejét s ha sikerül a tisztviselői családi házak létesítéséhez szükséges tőkeösszeget beszerezni, bizonyára készségesen fogják azt az egyes állami tisztviselők rendelkezésére bocsátani, mert speciális feladatuknak tekintik azt, hogy az olcsó tisztviselői lakások építését olcsó hitel nyújtása által támogassák.

Abban a meggyőződésben vagyunk, hogy e tekintetben a sikerhez nem elég a tisztviselői közvélemény akarata s a tisztviselői pénzügyintézetek hajlandósága, hanem ma is igaz az a tétel, melyet a székesfőváros egykori alpolgármesterének, Gerlóczy Károlynak, a budapesti lakásvizonyok rendezése tárgyában ezelőtt 15 évvel szerkesztett emlékiratában olvasunk, hogy «az államnak, mint munkaadónak kötelessége kisebb hivatalnokai és alkalmazottai részére olcsó lakásokról gondoskodni s az olcsó lakások építését adókedvezmények által támogatni!»

De nemcsak maguknak a tisztviselőknek áll érdekében, hanem magának az államnak is érdeke, hogy megszűnjék a mai állapot, midőn az állami tisztviselők egy része az egyes városok, főként a székesfőváros környékén lévő falvakba vonul s a munkára fordítható nap egy jó részét az ide-oda utazgatással tölti el, a mely idő az állam javára megfelelőbben volna értékesíthető.

A reformjavaslatok nem tartalmaznak oly irányú adókedvezményeket, melyek a tisztviselői családi házak létesítését elősegíthetnék, pedig e nélkül hiába alapítunk házáépítőszövetkezeteket s hiába igyekszünk vállalva a tisztviselői családi otthonok megteremtését, az eszme adókedvezmények nélkül testet nem ölthet.

A magyar állam az újabbkori állambölcseletnek megfelelően mindig feladatai közé sorozta a társadalmi intézmények és közgazdasági szervezetek létesítését s e tekintetben nem volt fukar az anyagi áldozatokban sem. Bizonyára ez a szempont vezette akkor, midőn a nagybirtokosok hiteligényeit szolgáló földhitelintézet alapítására 1,000,000 és a kisbirtokosok részére kreált Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete részére szintén 1,000,000 K-t adományozott, midőn a Gazdasági és Ipari Hitelszövetkezet részére még nagyobb összegű hozzájárulásokat biztosított. Ezt a szempontot szolgálja az az 1,000,000 K is, melyet legújabbban a magas kormány a vármegyei tisztviselők hitelviszonyainak rendezésére szánt.

Az állami tisztviselők az alkotmányos élet helyreállítása óta Budapesten 4 s vidéken számos tisztviselői pénzügyintézetet alapítottak a nélkül, hogy az államkincstár részéről valami anyagi támogatásban részesültek volna. Ily körülmények között nem nevezhető indokolatlannak az a várakozás, hogy az állam legalább bizonyos adókedvezményekkel fogja elősegíteni a saját tisztviselőinek hitelviszonyait szolgáló intézmények fennállását.

Az új adóreformjavaslatok, fájdalom — ilyen adóked-

vezményeket nem tartalmaznak, de törvénynyé válásuk esetében még súlyosabb adóterhet raknának a tisztviselő-pénzintézetek vállaira, sőt egyenesen lehetetlenné tennék azoknak fennmaradását. Első sorban ilyen új tehernek kell tekintenünk azt, hogy mint nyilvános számadásra kötelezett vállalatok a jövedelmi adóról szóló törvény hatálya alá esnének, tehát egy újabb adónemmel volnának megterhelve, a mi egyszersmind feltétlenül kétszeres megadóztatást jelent. A tisztviselői pénzintézeteknek illetően ismételt megadóztatását annyival inkább sérelmesnek kell tekintenünk, mert magát a keresetadókat sem tartjuk ezen humanus intézményekre jogosan alkalmazhatónak és mert az ipari testületek által létesített szövetkezeteket s a mezőgazdasági termelő és elárúsító szövetkezeteket a törvényjavaslat 5. §-ának 7. pontja nyilván kiveszi a jövedelmi adó alól, már pedig nyilvánvaló, hogy ezek sokkal távolabb állanak az államtól, mint saját tisztviselői, a kiknek életviszonyai az államot elsősorban a legközvetlenebbül érintik.

A m. kir. közigazgatási bíróság 21. számú döntvényében kimondott, hogy: ha az önszegélyző szövetkezet üzleti tőkéjének egy részét olyan hitelintézetből szerzi be, melylyel alapszabályai értelmében szervezetszerű összeköttetésben áll, ez esetben igényt tarthat arra, hogy jövedelme az üzlet-részek 6%-a erejéig adómentességben részesüljön. Ezen döntvény alapján a tisztviselői egyesületek legnagyobb része a most jelzett adókedvezményt ez idő szerint élvezzi. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adójáról szóló törvényjavaslat 19. §-ából azonban, mely az üzlet-részek 6% erejéig terjedő adómentességről intézkedik, ez az elhatározás egyszerűen kihagyatott, a mi egyértelmű azzal, hogy a magyarországi tisztviselői hitelintézetek legnagyobb része jövőben az eddig élvezett adókedvezménytől is megfoszthatnák, a mi már csak azért sem engedhető meg, mert a tisztviselői hitelintézetek még ezen adókedvezmény mellett sem prosperálhatnak úgy, a mint ezt az olcsó hitelhez formált jogos igények megkívánják.

A kérelme tehát a tisztviselő-egyesületnek a következő: a jövedelemadóról szóló törvényjavaslat 24. §-ába olyan intézkedés vétessék fel, mely az adóalap és az adó emelkedése között a szükséges arányt helyreállítja; a tisztviselői családi házak létesítését adókedvezményekkel kell elősegíteni; a tisztviselői hitelintézeteket úgy a kereseti adó, mint a jövedelemadó alól fel kell menteni; ha pedig ez megengedhető nem volna, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adójáról szóló törvényjavaslat 19. §-ába a közigazgatási bíróság 21. számú döntvénye alapján kifejtett jogállapot intézményesen beigtatandó és kimondandó volna: hogy az üzlet-részek 6%-áig terjedő adómentesség a köztisztviselői egyesületeket minden korlátozás nélkül megillessen s ezen intézkedés hatálya a jövedelemadóra is kiterjesztessék.

Az igazságügyi kezelési tisztviselők.

(Nyílt kérelem gr. Batthyány Tivadar urhoz.)

Rendkívüli helyzetek, rendkívüli eszközökhöz szabad nyulni! Szolgáljon ez mentségeül szokatlan alkalmatlankodásomnak, melyre még azon atyai szavak is fölbátorítottak, melyek Méltóságod ajkáról a kisemberek védelmére fölhangzottak volt!

Annak bizonyítására, hogy sok század-magammal együtt csakugyan *rendkívüli* helyzetben vagyok, elég fölemlítenem, miszerint *bírósági irodatiszt* vagyok, a kiknek előlépési viszonyai nemcsak a legrosszabbak, hanem egyenesen két-

ségbeejtők, sőt többet mondok: *nincs is* előlépési viszonyunk, mert *pour et simple: lehetetlenség* előrelépünk! (különösen a fővárosban nyomorgóknak egyszerűen lehetetlenség!)

Elképzeltetetlen, hogy maga az állam kívánjon egy *lehetetlen* helyzetet! Elképzeltetetlen az is, hogy a mi tisztességtelen volna a magánéletben, — hogy t. i. a munkaadó becsapja a munkását — azt maga a legfőbb erkölcsi testület kövesse el! Nem! Egyszerűen csak a régi kormányoknak egy előrelátás nélkül való intézkedése ez és nem egy elvi alap, melyet megváltoztatni nem akarnának! Mi kértük is a változtatást évekkel ezelőtt, meg is ígértett; a választmányban lévő kartársaink újból is felszínre hozták e kérdést, Polonyi a Házban is elismerte a változtatás szükségét és mégis minden a régiben maradt.

Az előmenés *roszaságát*, az előlépési esélyek *silányságát* az az óriási aránytalanság okozza, a mi az irodaigazgatók száma és az irodatisztek száma közt van, lévén azoké csak: 62 az egész országban, az irodatisztek összlétszáma pedig: 618 (mert a tavalyi budgetben kimutatott 268-hoz az idei költségvetés még 350 irnokot minősít át irodatiszté!).

Egy pillantás e két számra, már illusztrálja azt, hogy az előlépésre igen sivar és igen ritka a kilátás; ha pedig azt is tudjuk, hogy az összes irodaigazgatók egy státusba vannak sorozva, tehát a fővárosban megüresedő 1—1 állásra *a vidéki irodaigazgatóknak van tömeges elsőbbségük a fővárosi irodatisztekkel szemben* és hogy a legtöbb esetben már nincs is pályázat, hanem csak áthelyezés: akkor világos mindenki előtt, hogy *a fővárosban szolgáló irodatiszt soha sem lehet a fővárosban irodaigazgatóvá*, a vidéken pedig nagyon-nagyon ritkán, mert a tíz évenként megüresedő egy állással szemben 618 igénylő jelentkezik! Már pedig ez absurdum! Jogi és ethikai lehetetlenség az, hogy egy osztály elöl egész életére el legyen vágva az előmenés *lehetősége* akkor, a midőn minden más osztálynál meg van a mód és alkalom arra, hogy tisztességes szolgálat esetén előre mehessen, habár lassan is!

Mi, bírósági irodatisztek — tisztelettel elfogadjuk a márciusban tartott közgyűlés azon classificatióját, hogy a *fizetés* roszasága tekintetében *más szak* előz meg bennünket; de viszont, azt hiszszük, hogy az *előlépési viszonyok roszasága* tekintetében még egy osztály se áll előttünk, mert tény az, hogy nincs a magyar államnak *még egy* olyan tisztviselői osztálya, a melyben ugyanazon egy rangban 25—30 évet kelljen eltölteni (a mint az irodatisztek jobbjai közt tucatszámra vannak ilyenek), és nincsen az összes tisztviselői szakokban még *egy olyan szak*, a melyben a szorgalmasan dolgozó és jól minősített tisztviselőnek le kellene mondania az előlépésnek még a *lehetőségéről is!*

Ha pedig volna ilyen ország, az okvetlenül Ázsiában van és talán ott is csak a múlt században, nem pedig az itthoni általános haladás azon évadjában, a mikor egy nemzeti kormány vette kezébe a multak hibáinak orvoslását!

Igaz, hogy fentebb azt mondtam, miszerint a 2047 irnok egy részét már ezen év végén átminősítik, tehát a magyar kormány tényleg segíteni akar, de viszont azt bátorodom kérdezni, hogy miért *csak* az irnokok egy részét minősítik át és miért nem egyben az irodatiszteknek is egy bizonyos százalékát?? Ha már megtalálták az absurd állapoton való segítségnek a célszerű módját, *miért végeznek csak fél munkát* és miért áll meg a kormány az irnokokon való segítségnél?? Hiszen: ugyanazon módszerrel, de kisebb százalék átminősítésével emitt is segíthetnének, sőt — *pénzáldozat nélkül*

is lehetne segíteni! Azon irodatiszteknek ugyanis, a kik minden törvényszék területén ma (ketten, hárman) a legidősebbek, a pótlékok révén ugyanis meg van már az a fizetésük, mint a mit a vidéki igazgatók fiataljai élveznek és mivel ugyanis azok mögé kerülnének, nem okozna pénzáldozatot az ő átminősítésük!

De szolgálati nehézséget sem okozna, mert valamint vannak minden bíróságnál «járásbírák», a kik mint olyanok nem functionálnak, nem lettek vezetőkké a járásbírói ki-nevezés által: — épugy lehetne egy bíróságnál több iroda-igazgató, a ki nem igazgat, hanem csak a helyi foglalko-zásban hagyással nyerné el a rangbani átminősítést.

Mivel ezek szerint nemcsak a mai állapot tarthatatlan volta, de a segítség lehetősége is kellőképp megvilágítva van, — de mivel én, mint az Országos Egyesület választmányán kívül álló egyén nem jutok hozzá, hogy más uton terjeszthessem elő kéréseinket és indokainkat: bocsanatot remélve e nyilvános alkalmatlankodásért, mély tisztelettel és nagy bizalommal kérem *Méltóságodat*, kegyeskednék az itt mondottakat már az országgyűlési tárgyalás előtt a szakminister Önagyméltóságának jóindulatu figyelmébe ajánlani!

Egy bírósági irodatiszt.

A mi körünkben.

Az egyes tisztviselői szakmakörök különleges érdekeinek állandó képviseléséről, illetve az Országos Egyesület kebelében most szervezés alatt álló *szakbizottságokról* szól lapunk mai számának vezető-cikkelye.

— Nem titkoltuk eddig, ma sem tagadjuk, hogy mindennemű parciális mozgalmat elítélünk. A legtöbbje egyéni hiúságot szolgál és a szereplés vágya a főrugója... Az Országos Egyesület elnökei és az igazgató-választmány nagy többsége szintén ellene van az erők ezen szétvonásának, elforgácsolásának. Ha ez idő szerint mégis tárgyal az Egyesület az egyes szakmakörök szerveivel és az összeköttetést fentartja, ezt bizonyára abban a meggyőződésben és feltevésben teszi, hogy a kölcsönös érintkezés útján *más meggyőződésre* bírja azokat, a kik ez idő szerint külön egyesületek szervezésére és fentartására pazarolják idejüket...

Demény Károly posta-távirda igazgató, a kit *Nagy Dezső* orsz. képviselő méltán nevezett a postások atyjának, és a kiről még ellenségei sem tételezik fel, hogy nem hordja szívében tisztviselőtársai érdekeit, a Postás-Casino legutóbbi bankettjén épen erről a themáról beszélt. Szerencsés elhatározásnak jelezte, hogy a postások érdekeik képviselését az Orsz. Egyesületre bízzák. Ezt tartja egyedül helyesnek és gyakorlatinak. Minden parciális mozgalom céltévesztett, mert hiányzik belőle az erkölcsi erő, melyet csak a nagy tömeg adhat.

Szeretnők, ha a posta-távirda tisztviselők példája hatná át összes tisztviselőtársainkat. És szeretjük volna, ha a pénzügyi *számvevőségi tisztviselők* azon része, a mely még ma is *erőszakolja* a 25-ös bizottság további fennállását és a jövő esztendőre újabb congressust helyez kilátásba, dacára annak, hogy *saját bevallása* szerint az 1792 számvevőségi tisztviselő közül 1000-nél többen távol tartják magukat a mozgalomtól, meghallhatta volna a Demény Károly okos és megszívlelendő tanácsát. Ha mindazon tisztviselői körök, a melyek külön szervben működnek, a parciális mozgalmak ellen való állásfoglalásnak élő fültanui lehetnek volna.

Mert a mi körülöttünk történik, az nem egészséges dolog. Egy-egy egyéniség feltolja magát vezérül és egy csapatja a testületnek követi vakon. Hall hangzatos szavakat és ezek után indul. A kik pedig a maguk lábán tudnak állani és tartózkodó, figyelő állásba helyezkednek: azok

kényelmi vagy egyéb okokból akkor is hallgatnak, midőn látják, hogy tisztviselőtársaik jóhiszeműségével visszaélnék. Innen van aztán, hogy nagy garral létesítenek együletet vagy szövetet, a mely aztán rövid idő múlva a tagok érdeklődésének hiánya és az anyagi eszközök elégtelensége miatt egyszerűen megszűnik.

Mert vigyázzatok, kedves kartársaink: ez lesz a vége mindazoknak az egyesületeknek és bizottságoknak, a melyek a legutóbbi időben a mi Országos Egyesületünk keretén kívül létesültek.

Az Országos Egyesület szakbizottságai épen azért alakulnak, hogy feleslegessé tegyenek minden más szövetet vagy alakulatot, a mely nem az Egyesület alapszabályai keretében alakult. És szükségképp kell, hogy bekövetkezzék az összes ilyenmű parciális szervezetek feloszlása, a mint a szakbizottságok működésüket megkezdik.

Mert egyről ne feledkezzünk el A mint az Országos Egyesület szakbizottságai tevékenységüket megkezdik, az Egyesület többé kifelé semmiféle szakszervezettel szóba nem áll, velük nem érintkezik. Tessék már most elképzelni azt a lehetetlen állapotot, a mely előáll akkor, a midőn egy-egy szakmakör érdekeit a külön egyesület jobb-felé, az Orsz. Egyesület szakbizottsága pedig bal-felé tereli...

Olyan áldatlan harc következne ebből, a melyért senki sem vállalhatná a felelősséget.

Hogy a tisztviselői közvélemény maga is óhajtja és kívánja, miként a külön szervezetek szűnjének meg, mert ezek igazán felesleges költségeket rónak a tagokra, erről tanuságot tesz *Tóth Kálmán* m. kir. adóhivatali ellenőrnek, az adóhivataliak egyesülete választmányi tagjának, ezen egyesülethez benyújtott azon indítványa, hogy az egyesületet szüntessék meg. Ezt részletesen indokolja azzal, hogy az adóhivataliaknak az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete kebelében kell keresni érdekeik képviselését. Hogy mi történt ezzel az indítvánnyal, arról nincsen tudomásunk. De az idők jele ez és egy pillanatig sem kételkedünk, hogy az adóhivatali tisztviselők nagy többsége osztja *Tóth Kálmán* kívánságát.

*

Egy vidéki pénzügyigazgatótól levelet kaptunk, a mely szomoruan jelzi a pénzügyigazgatás körében fennálló viszonyokat.

«Egy idő óta szomorú jelenség nyugtalanít. A folyton szaporodó teendők mellett szaporodik a hátralék és nincs más remédium, mint a hivatalos órák szaporítása. Amde ez sem szüli a kívánt eredményt... Midőn még munkakedv uralkodott, nem kellett a hivatalos órákat meghosszabbítani. De most, ha szorítjuk is a tisztviselőt a megszabott órák betartására, a munkaeredmény nincsen arányban az eltöltött idővel. Mintha tisztviselőim a passzív rezistencia terére léptek volna! Járja a panasz és a kérényezés és mit tegyen a főnök? Ragaszkodik a szolgálati szabályokhoz, mert övé a felelősség; ő szenved legtöbbet, mert neki kell jó példával elüljárni, habár érzi, látja és tapasztalja, hogy a folytonos panaszoknak komoly okai vannak... Hogy mire fog ez vezetni? annak a mindenható a megmondhatója. Jól mondottad egy cikkedben: az állami adminisztráció fogja megszervezni...»

Ha jól emlékezünk, épen az elmúlt héten mondotta *Wekerle* azok előtt, a kik a kiegyezési tárgyalásokban való részvételért kitüntetést kapva, előtte megjelentek, a következőket: «A politikusok változnak, az államtisztviselői kar az, mely mindig állandó marad, a melynek tehát meg kell tartani azt az erős pozíciót, a mely a nagy gazdasági és igazgatási munkák véghezviteléhez szükséges.»

Szent igaz. De aztán erre a nagy feladatra képesség is kell őket tenni, megadva nekik a tisztességes megélhetés feltételeit.

Apróságok.

Kánya Sándor p. ü. fogalmazó, midőn Temesvárra került, egy napon találkozik Pelikán Lipót p. ü. titkárral.

— Mi már találkoztunk, szólt Pelikán, midőn Kányával kölcsönösen bemutatkoznak.

— Es hol?

— No, a természetrajzban. A kánya meg a pelikán, ott jól elférnek egymás mellett, reményem, mi sem kapunk hajba.

VEGYES.

* **Batthyány Tivadar gróf**, az «Állami Tisztviselők Országos Egyesülete» elnökének tiszteletére, a Postás-Casínó díszes társasvacsorát rendezett f. hó 9-én azon alkalomból, hogy a casinó legutóbb tartott közgyűlése díszelnökké választotta. A banketten Batthyány Tivadar grófon kívül megjelentek Benedek Sándor közigazgatási bíró, az Orsz. Egyesület társelnöke, Nagy Dezső és Szentkirályi Zoltán orsz. képviselők, Demény Károly és Gröber Béla postai igazgatók, Bérczy Ernő postatanácsos, Csikvári Jákó szerkesztő, Lányi Róbert posta-távirda főfelügyelő, Andor Endre dr. ministeri osztálytanácsos, Földessy János felügyelő, a casinó elnöke, Fehér Géza ügyvezető elnök, dr. Battenberg Lajos és dr. Gazdy Jenő postatitkárok, Földiák Gyula, a VII-ik ker. függetlenségi párt elnöke, Oesterreicher alelnök, Krausz Alajos számtanácsos, Kiss Ferenc posta-távirdatiszt, a Posta szerkesztője és még vagy százan a budapesti posta- és távirda-tisztviselői kar köréből. Follért Károly posta-távirda főigazgató, a casinó dísztagja, nem lehetett jelen betegeskedése miatt. Bankett előtt 25 tagu bizottság indult a függetlenségi pártkörbe, a hol a díszelnökségről szóló okmányt átnyújtotta Földessy a grófnak. «Szegények vagyunk, mondotta, nem tudunk sokat adni, de oda adjuk neki, ami előttünk a legbecsesebb, a mi a mi szempontunkból a legnagyobb dísz. Azt az állást, azt a helyet adjuk neki körünkben, a mely bár alapszabályszerűleg kezdettől meg van a casinóban, azt eddig senki nem töltötte be, vegye azért szeretettel ragaszkodásunk eme megnyilatkozását s fogadja el a választást. Egyben szerencsétlenül benünket helyiségünkbe, ahol tiszteletére a mai estén társasvacsorát rendezünk.» — A gróf szívesen fogadta a meghívást és a küldöttséggel együtt átment a casinóba. Midőn Batthyány a casinó helyiségeiben megjelent, az előcsarnokban a tagok kört állva fogadták díszelnököket. Fehér Géza ügyvezető elnök meleg üdvözlő beszéddel köszöntötte a megjelent grófot és azon kívánságát fejezte ki: vajha a postások körében jól érezné magát. A társasvacsora során az első felköszöntőt Fehér Géza ügyvezető elnök mondotta, a ki üdvözölte a minden rendű és rangú kisemberek igaz barátját, minden igaz ügy lelkes apostolát, a postásoknak ma már díszelnökét és vezérét, gr. Batthyány Tivadart. — Gr. Batthyány Tivadar kijelentette, hogy az a díszoklevél, melyet a postások küldöttsége a függetlenségi és 48-as pártban neki átadott, még erősebb kapcsolattal fűzi össze őt a postásokkal. Az elért sikerben az oroszlanrész nem az ő személyét illeti, hanem két körülmény okozta azt. Az egyik, hogy az állami tisztviselők nagy összessége Szegeden tömörült az egyetértés és az együttérzés jegyében. Ennek az egyetértésnek szolgáltatta példáját az államtisztviselők nemrég lezajlott közgyűlése is, a melynek egyhangu határozata megmutatta, hogy a tisztviselőkben van taktikai érzés, van bölcs mérseklet, de van céltudatos törekvés is. Köszöni a bizalmat úgy a maga, mint az «Állami Tisztviselők Országos Egyesülete» vezetőségének nevében és poharát a casinó felvirág-

zására üríti. — Benedek Sándor közigazgatási bíró, a következő szónok, gyermekkorában, ifjúságában a családi körben végigélte az állami tisztviselői kar minden nyomoruságát. Az apja is állami tisztviselő volt, a ki ötvenkét évi szolgálat után 1200 forint fizetést ért el. Ebből a családi körből merítette azt az impressziót, hogy neki nem szabad elhagyni tisztviselőtársait soha. A postás casinó vezéreire üríti poharát. — Földessy János, a casinó elnöke, a postások és a többi állami tisztviselők közötti összhang szükségét hangsúlyozta, éltetve a tisztviselőkar régi vezérét és igaz barátját: *Benedek Sándort*. *Oesterreicher* alelnök *dr. Andor Endrére*, *Battenberg Lajos* a jelenlevő országgyűlési képviselőkre és *Kiss Ferenc* az «Állami Tisztviselők Lapja» szerkesztőjére: *Csikvári Jákóra* ürítette poharát. Andor Endre dr. felköszöntője tapsokra ragadta a jelenlevőket. Ott tanulta a postásokat becsülni, mikor mint posta- és távirda segéd-fogalmazó a expedició rejtelmét és az irányítás titkait tanulmányozta. Kár, hogy ez a rendszer nincs meg más állami ágazatokban is, mert, mint mondta: Hej, de sokszor megrágná a fogalmazó a tollat, míg ki merné írni: «Nyilatkozék», vagy «A hibás közeget megrovom» szavakat. Ha a kezelés csinját mindenütt úgy kellene ismerni, mint azt a postások ebben az iskolájában megtanulják, sok minden másképp lehetne a tisztviselői karban... Nagy Dezső meleg hangon méltatta *Demény* érdemeit. Elismeri, hogy országgyűlési képviselővé való megválasztását a postások döntötték el. Kötelességének tartotta eljönni az estére, mert Batthyány ünnepeltetéséről nem tud elmaradni, s nem tudja feledni azt az óriási erőt, a mit a postások parlamenti küldöttségükkel kifejeztek. Nem tudja megérteni, hogy az a lelket ölő munka, a mit a postások végeznek, oly kevés nyomot hagy lelkükön. Hiszen a parlamentben hetek mulnak el, míg annyi tartalmas és szellemes szónoklatban gyönyörködhetnek a képviselők, mint a zord lelkűeknek tartott postások ez estéjén. Kötelességének fogja tartani, hogy a postások és az összes tisztviselők mielőbb pragmatikához jussanak, mert ez a tisztikar örökös pragmatikára érdemes, ha meg is van Demény Károlyban a postások eleven pragmatikája... Erre aztán Demény Károly, a kit Nagy Dezső a «postások atyjának» nevezett, rokonszenves szavakban válaszolt, üdvözölve a casinót azon elhatározásáért, hogy a postások érdekeit az Országos Egyesület kebelében kívánja képviselve látni. *Csikvári Jákó* az ő felszólalásában fogadalmat tett, hogy a postások érdekeit részrehajlatlan melegséggel fogja képviselni, míg tollát forgatni tudja.

* **A lakásbér-emelés.** Kaptuk egy m. kir. adótárnoktól a következő panaszorokat: «Az 1908. évre benyújtott állami költségvetésnek a tisztviselők lakbér-emelésére vonatkozó része feletti öröm nagyon megosztott lehet a tisztviselők között, mert ha a percentuális beosztás úgy történne, mint mi magyarázzuk s mint a látszat mutatja, akkor a vidéki kisebb helyeken lakó tisztviselők, kik pedig az összes létszám jelentékeny hányadát képezik, elesnek minden lakbérjavítástól; mert a XI. fizetési osztályban 20 kor., a X-ben 10 kor. a javítás, a IX. és VIII-ban pedig *semmi*. Ha ez úgy lesz, akkor a csalódás a vidéki tisztviselők között nagyobb mint valaha. A baj annál is nagyobb lenne, mert mi, a kik eddig is ráfizettünk lakbéréinkre, ki leszünk téve annak, hogy házi gazdáink, olvasva azt, hogy a m. kormány milliókat fordít lakbér-emelésekre, lakbéréinket ismét emelni fogják, nem tudva azt, hogy mi vidéki tisztviselők ebből semmit sem kapunk; fokozná a csalódást az a körülmény is, hogy a kormány nál új lakbérrendezést nem kérhetnénk, mert legfeljebb oly választ kaphatnánk: mostanában adtunk e célra annyit, többet nem adhatunk. Hol van itt a paritás a vasuti lak-

bérekkel? Lehetetlennek tartom a vidéken a 40%-os beosztást, mely javulást nem hozna; lehetetlennek tartom, hogy a m. kormány a lakbérrendezést úgy tervezze, úgy hajtaná végre, hogy a vidéki helyeken lakó tisztviselők semmit se kapjanak. Bizva az állami tisztviselők Orsz. Egyesületének nagyérdemű elnökében, a ki kilátásba helyezte, hogy a m. kormányt a tisztviselők hangulatáról fel fogja világosítani s bizva, hogy a kormány be fogja látni, hogy a rendezésben mindenkit kellene részesíteni, még van némi reményünk, hogy a csalódás nem lesz oly nagy, mint most látszik. Eddig a felszólalás. A kérdéshez nekünk is van szavunk. Temesvárról kaptuk a körözüvényt, melyet a számvevőségek 25-ös bizottsága adott ki. Ebben a következő van mondva: «A tisztviselői és ezek között különösen a p. ü. tisztviselői mozgalmak — melyek között a legnagyobb szerepet a miénk játszotta — azt eredményezték, hogy a kormány a lakáspénzeket már a folyó évi költségvetésben a vasutasok lakáspénzével aequiparálja»... Vagyis más szóval: a szegedi congressus és az Orsz. Egyesület idei közgyűlése nem tudott volna boldogulni parciais mozgalom nélkül! Szinte resteljük, hogy ilyen vélemények komoly olvasókra is találhatnak.

* **Jubileum.** Kovátsay István törvényszéki irodaigazgató Ujvidéken, e napokban töltötte be állami szolgálatának 30-ik évfordulóját. Ezt a ritka alkalmat az ujvidéki törvényszék tisztikara arra használta, hogy köztisztelőben és becsülésben álló tisztársukat és főnököket meleg ovációban részesítsék. Kovátsay István régi közkatonája a tisztviselői érdekeknek és nincsen mozgalom, a melyben részt nem venne. E mellett hivatalában is mint köteleességtudó, munkaszerető, előzékeny modoru tisztviselő ismeretes, a ki 30 év alatt most szolgálja a 16-ik elnököt, mindenkor bizalmi állásban. Már 1878 ban indított mozgalmat a bírósági díjnokok érdekében. Azóta 219 esetben kérte Budapestre való áthelyeztetését. Hát persze hogy hiába. Majd ha valamelyik nagy emernek sógora, komája, vagy jóbarátja lesz, akkor tán sikerül neki. A lajstrom-rendszer életbeléptetését megelőzőleg az igazságügyministeriumban tartott tanfolyamnak 1898-ban ő is résztvevője volt. Az akkor kifejtett kritikája miatt a tanfolyam vezetője, Lányi haragját vonta magára. De Kovátsay nemcsak a hivatalban és a tisztviselői mozgalmak terén vette ki részét a munkából. Társadalmi téren is működik és ez az oka, hogy a polgárság körében is általános szeretetnek örvend. A szép naphoz mi is gratulálunk, igaz szível, régi barátsággal.

* **Negyven évi szolgálat.** Ezen cím alatt kaptuk a következő felszólalást: Az «Állami Tisztviselők Lapja» folyó évi február 29-iki számában oly fontos közlemény jelent meg, a melyet nem elég egyszer elolvasni, hanem róla beszélni, írni kötelessége minden állami tisztviselőnek, a ki a szabad szó, a szabad véleménynyilvánítás híve; a kit a főnököktől való félelem ettől el nem riaszt. Arról van a szó, hogy panaszkodunk a lassu előlépés miatt, congressusokon követeljük a szolgálati időnek leszállítását, de sem a felsőbbeknek, sem a tisztviselők összességének fel nem tűnnek azok, a kik Isten különös kegyelméből kihúzzák a 40 évet, protekcióval, kilincselés és rimánkodással meghosszabbítják szolgálatukat a helyett, hogy örömmel átengednék a teret fiatalabb, előlépésre régóta várakozó társaiknak. Nézzük csak mi okozza, hogy a 40 szolgálati évet megért rokkant társaink nagy része 40 év után is ragaszkodik a további szolgálathoz? Az egyik a lakbérért szolgál, a másik későn nősült, gyermekét akarja felnevelni; van, a ki még egyszer elő akar lépni, s ezzel szemben mit nyújt az illető az államnak? Mindnyájan tudjuk, mi jár az öregséggel. Rosz emlékező tehetség, nyakas, régi felfogás, ideges veckáló természete. Helyettük már az alárendeltek dolgoznak — kedvetlenül, mert hiszen a végtelenségig, vagy legalább az illető haláláig kell várakozniok, a mikor már ők is a penzió kapujába hürcolják csüggedt ambíciójukat. Igaza van a hivatkozott

cikknek, hogy ezek a 40 éven túl szolgálók a rendszeres előlépésnek utjában állanak csupa egoizmusból. Miért nem tűrik meg a katonaságnál az efféle tulszolgálatot, pedig ott csekély a nyugdíj, nem mint az állami tisztviselőknél, midőn 40 év után az egész fizetésüket kézhez vehetik, az államvasutaknál sem tűrik meg a megengedettnél hosszabb szolgálatot; de ha már az illetők nem érznek sem önönmaguk egészségével, büszkeségével, főleg fiatalabb kartaikkal szemben közelességet a visszavonulásra, a felsőbb kormányzatnak állana érdekében, hogy körrendeletileg figyelmeztesse az alantas hivatalokat, miszerint a 40 évi szolgálat után kötelező, vagy legalább is ajánlatos a nyugdíjba lépés és a ki ezt nem teszi, felszólítandó, miáltal a fiatalabbak nagyobb kedvvel várakoznak és 1—1 nyugdíjas után tömegesen elő is lépnek, s az csak a szolgálat előnyére válik. Sőt azt hiszem, ha az állami igazgatás foglalkozik e kérdéssel és megismeri a 40 évet és ezen időt túl szolgálók szolgálati viszonyait, a nyugdíjazással járó költségek erejéig az alantas fizetéseknél bizonyos állásokat be is szüntethetne. Munkaképes, elégedett tisztikarral bizonyára nagyobb eredményt érne el, mint nagyobb, de elégedetlenebbel. Akármily fiatalon kezdi is valaki szolgálatát, végre 40 évi becsületes munka után megérdemli a pihenést. De ez némi tekintetben a sürgetett *statusrendezés* is lenne, mert a 40 éven túl szolgálók mind magasabb állásban VIII-től felfelé vannak, távozásukkal az egész vonalon lennének előlépések.

* **A bírák kérelme.** Az országos bírói egyesület, kérvényt adott át az igazságügyministernek, melynek az a tárgya, hogy a kormány még az 1908. évi költségvetésbe oly összeget vegyen föl, a melyből ez év utolsó negyedétől kezdve, a magyar királyi Curia és budapesti királyi ítélőtábla bírái részére lakáspénz-pótlék legyen utalványozható mindama kiadások egyenértéke fejében, a melyek a hivatali helyiség teljes hiányából rájuk hárulnak.

* **A posta-távirda kezelési tisztviselőkről** szóló, lapunk ez idei 12-ik számában megjelent közleményünkre a *Posta* szerkesztőjétől válasz érkezett hozzánk. Az egyenlő elbánás elvénél és azon szeretetnél fogva, a mely bennünket a postásokhoz köt, közöljük ezt a felszólalást szó szerint a következőkben: «A közlemény szerint a kezelésnél az 1907. év folyamán szaporítás, elhalálozás, nyugdíjazás stb. folytán előállott 342 üres állásból betöltött 338 és csak 4 maradt üresen, míg a közigazgatásnál a rendszerezett 404 állással szemben csak 355 állás volt betöltve, 49 állás üresen maradt és ezek az állások a költségvetési összlétszám teljes betöltése mellett a kezelési szolgálati, illetve az érettségit tett tisztviselők javára estek.» Ezzel szemben a tényállás a következő. A közigazgatási status részére az 1906. évi költségvetési törvény az elnöki szolgálaton kívül engedélyezett: 2 V., 15 VI., 35 VII., 39 VIII., 45 IX. és 45 X. fizetési osztályu, összesen 181 közigazgatási tisztviselői állást. Az 1907. évi költségvetési törvény ugyanilyen állás-szaporulatot engedélyezett: a VI. fizetési osztályban 1, a VII. ben 4, a VIII. ban 7 állást, vagyis összesen 13 állást. 1907. év végén azonban ki volt nevezve becses lapja közleménye szerint az elnöki szolgálaton kívül 2 V., 10 VI., 39 VII., 48 VIII., 71 IX. és 58 X. fizetési osztályu tisztviselő, vagyis összesen 234, tehát 41-gyel több, mint a megnyit a költségvetési törvény kifejezetten a közigazgatási tisztviselők részére engedélyezett. Ehhez a többlet kinevezéshez a közigazgatási statusba beosztott 210 kezelési tisztviselő állásának egy részét használták fel olyformán, hogy 41 kezeléshez visszahelyezett tisztviselőnek állásába ugyanolyan fizetési fokozatu közigazgatási tisztviselőt neveztek ki. Ez magában véve még nem lett volna sérelmes a kezelési statusra nézve. A sérelem ott van, hogy ezen kihelyezett 41 tisztviselő a kezelési statusban előállott üres állásokat foglalta el, a melyekre különben a kezelési statusba beosztott ugyanannyi kezelési tisztviselő lett volna kinevezendő. Tetézte ezen sérelmet az, hogy a hivatkozott közlemény szerint a közigazgatási statusban 49 kezelési tisztviselői állás üresen hagyatott, erre az előző minta szerint közigazgatási tisztviselő fog kineveztetni és az állásokban volt kezelési tisztviselők a kezelési status megfelelő üres állásait már elfoglalták. Tehát nem 49 állás esett a kezelési tisztviselők javára az összlétszám betöltése mellett, hanem 90 tisztviselő terhelte meg ezen statust. Ez a megterhelés

legjobban kitűnik a következő adatokból: 1907-re az érettségizett kezelési status 2380 főben állapított meg. Ha tehát a főntiek szerint kihelyezett 49, illetőleg 90 tisztviselő a kezelési statusnak javára esett volna, akkor itt a statusnak 2429, illetőleg 2470 főből kellett volna állani, míg a közigazgatási statusnak az engedélyezett 404 fő helyett 355, illetőleg 314 főből kellett volna állania. Tényleg azonban azt látjuk, hogy a status egyik helyen se változott, tehát a kihelyezett 90 tisztviselő elvette a kezelési status állásait, a magáét pedig üresen hagyva, átengedte a közigazgatási statusnak. Ezekkel azt hisszük, hogy teljesen megvilágítottuk, miszerint a kezelési status ezen transactionnal nem nyert, hanem veszített. Ez azonban a hivatkozott közleményből is kitűnt volna, ha éppen olyan részletesen, mint a kezelésnél, a közigazgatásnál is felsorolta volna, hogy az 1907. év folyamán történt kinevezésekre milyen üres állások használtattak fel. Erről azonban a közlemény megfeledezett; de nem felejtette el annak felémlesztését, hogy «kezelési tisztviselő kinevezetett segéd-titkárrá 16». És ezt úgy állítja oda, hogy ez a kezelési tisztviselőkre nézve előnyös, de megint csak elfeledkezett arról, hogy ez a 16 segédtitkári állás nem kezelési, hanem közigazgatási, míg az üresedés, melyre kinevezettek, mint fentebb már kimutattuk, nem közigazgatási, hanem kezelési volt. — Hogy mennyire előnyös volt ez a kinevezés a kezelésre nézve, legjobban kiviláglik akkor, ha ezt a tételt megfordítjuk. Föltéve, hogy az 1908. év folyamán a közigazgatásnál megüresednék 20 titkári állás és ezen megüresedő állásokra kineveznének 10 segédtitkárt titkárrá, 10-et pedig felügyelővé, ez a közlemény értelmében nem a kezelési, hanem a közigazgatásiakra volna előnyös. Pedig ugye az csak nyilvánvaló, hogy ez a 10 felügyelői állás a közigazgatási statusnak volna vesztesége és a kezelésnek nyeresége?

* **Az államépítészeti tisztviselők** az elmúlt héten congressust tartottak. A congressus tárgya az államépítészeti tisztviselők fizetési és előléptetési viszonyainak kérdése volt. Pünkösty Ferenc és Rauszek E. Jenő előterjesztették a rendezést sürgető memorandum tervezetét, melyet Karácsony Endre, Podhoranszky Géza, Keleti Izsó, Kovács Kálmán és László Miksa hozzászólása után a congressus egyhangulag elfogadott. Elhatározta továbbá a congressus, hogy az emlékiratot Ugron Gábor országgyűlési képviselő és Kovács Kálmán műszaki főtanácsos vezetésével Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek és Sztérenyi József kereskedelmi államtitkárnak küldöttség útján nyújtja át. Az emlékirat egy-egy példányát megküldi minden egyes országgyűlési képviselőnek. Az államépítészeti tisztviselők memorandumukban annak a kívánságnak adnak kifejezést, hogy a fizetési és előmeneteli viszonyok rendezésének költsége már az 1908. évi költségeloirányzatba fölvetessék. Remélik, hogy a miniszter, a kinek már előzetesen bejelentették a congressust és ennek célját, ennek a kívánságnak eleget is tesz, a mi a költségvetést mindössze évi 100.000 koronával terhelné meg. Az államépítészeti hivatalnokok mai helyzete a legutóbbi rangsorozati kimutatás szerint ez: a VI. fizetési osztályban van 7, tehát 21 százalék, a VII. fizetési osztályban 36, tehát 112 százalék, a VIII. fizetési osztályban 99, tehát 300 százalék, a IX. fizetési osztályban 135, tehát 437 százalék, a X. fizetési osztályban 42, tehát 13 százalék. A memorandumban foglalt kérelem teljesítése esetén a rangsorozat így alakulna: a tisztviselők 10 százaléka a VI. fizetési osztályba, 20 százaléka a VII. fizetési osztályba, 35 százaléka a VIII. fizetési osztályba, 25 százaléka a IX. fizetési osztályba, 10 százaléka a X. fizetési osztályba kerülne. A kérelem tehát méltányos és teljesítése az államépítészeti tisztviselők helyzetének tetemes javítását jelentené.

* **Az állami végrehajtók.** Kaptuk a következő sorokat: «Becses lapjának folyó évi április hó 30-án megjelent vezércikkében igazán meghatóan eseteli azt az immár elviselhetetlen állapotokat, melyek között különösen a pénzügyi tisztviselők (és itt felsorolja: fogalmazási, számvevőségi, adóhivatali) sinylődnek s végzik felelősségteljes szolgálatukat. Mi rólunk, állami végrehajtókról azonban, kiknek a leg-tűrhetetlenebb, legrosszabb előmeneteli viszonyait egy ízben már maga a szerkesztőség is ugyane lap hasábjain elismerte, teljesen elfeledkezett. Sajgó sebeinket e méltatlan mellőzés

még inkább égeti. Fáj nekünk, kik az államháztartásnak ezen egyik legfontosabb, sokszor életveszedelemmel járó terhes feladatát végezzük. Az 1908. évi költségvetés is rólunk gondoskodott a legmostohábban. Mert bár hálás köszönettel vettük a magyar kormány ama intézkedését, hogy végre a IX. fiz. osztályt is megnyitotta előttünk, mégis kérdezzük: mily végtelen kicsiny arány az, mikor csak 10 vétetett fel a IX. és ugyanennyi a X. fiz. osztályba!? Hol találunk orvoslásra még 160 családnak égető sebei!? Szomorú s nagyon kétségbeesítő állapotok ezek és hogy mit eredményeznek még, annak csak a nagy Isten a megmondhatója! Arra kérem tehát a tekintetes szerkesztőséget, hogy ha már felsorolja a jelenlegi fizetés mellett legmostohább sorsban élő pénzügyi tisztviselőket, az állami végrehajtók jajjait se hagyja pusztába hangzó szóként elveszni.»

* **A bajor állami tisztviselők** illetményeinek a fel-emelése csak úgy lehetséges, ha az adókat is emelik. Az ottani pénzügyminiszter ezt a képviselőházban ki is jelentette. Szerinte az adónak 5 %-kal való emelése lesz szükséges. A közvélemény a fizetésjavítás mellett van és a sajtó is azt hangoztatja, hogy ezt az újabb áldozatot az adózó polgárságnak meg kell hozni. Ugy látszik tehát, hogy az emelés be fog következni.

* **A pénzügyi számvevőségi tisztviselők** 25-ös bizottsága f. hó 16-án ülést tartott. Az elnök az ülést megnyitva, előadja, hogy az utolsó ülésen az Országos Egyesület kebelében alakítandó szakbizottságba történt jelölések ellen felszólalás történt. Nevezetesen kifogásoltatott, hogy a 15 tag között csak 4 vidéki hozott javaslatba, ellenben heten a közp. díj- és illetékkiszabási hivatal számvevőségétől. Annak igazolásul, hogy a fővárosiak nem akarják a vidékiek érdekeit sérteni, bejelenti, hogy a mult alkalommal történt jelöléstől elállanak. *Klein Samu* kívánja, hogy a vidékiek egészítsék ki a jelölést. *Kölbig Ferenc*, lapunk munkatársa, előadja, hogy a vidékiektől nem lehet zokon venni, ha a munkából részüket kivesszük. Nem bizalmatlanság az, hanem tény, hogy már többször esett meg, hogy a vidéki magasabb állások fővárosiakkal, helyesebben a fővárosban töltetett be. A congressus lezárása után sok vidéki kartárs önként jelentkezett az elnökségnél, hogy részt kérjen a munkából. A multkori jelölés ellen az az észrevétele, hogy az kizárja a szakbizottságból az Országos Egyesület választmányának számvevőségi tagjait, pedig ezeknek ott van a helyük elsősorban. Javasolja, hogy a 25-ös bizottság összes vidéki tagjai, nevezetesen Ilosvay számtanácsos, Pusza Károly számvizsgáló, *Kölbig Ferenc* és *Adorján Marcell* számellenőrök, *Bugya Gyula*, *Baigovszky Árpád* és *Frick Béla* járási számvevőkön kívül jelöltesenek még *Varju József* számtanácsos, *Vida Pál* számvizsgáló, *Valach István*, *Puky Árpád*, *Stephany István*, *Horty Béla*, *Mayer Gyula*, *Koncz Aurél* számellenőrök. A bizottság a jelöléseket egyhangulag elfogadta, de budapestieket csakis az irásbelileg ajánlott *Sólyom Jenő* pénzügyi főtanácsost és *Robel Román* pénzügyi tanácsost jelöli. Elhatározta egyúttal a bizottság, hogy a kérvényi bizottság minden egyes tagjához küldöttségileg elmegy az emlékirat kedvező elintézése érdekében. Ezután *Klein S.* meleg szavakban emlékezik meg *Simoncsics Jenő* számtanácsos elhunytáról. A bizottság emlékét jegyzőkönyvileg megőrökíti. Elhatározta egyúttal a bizottság, hogy *Batthyány Tivadar* grófnak az emlékirat felterjesztéseért küldöttségileg fogja tolmácsolni köszönetét.

* **A lakásbéreknek** tisztviselői lakházak építésére felvett kölcsönök biztosítására való letilthatása, úgy látszik, ténynyé válik. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy lapunk kezdeményezésére és *Batthyány Tivadar gróf* javaslatára az Országos Egyesület kérvényt nyújtott be az igazságügy-miniszterhez, valamint a képviselőház igazságügyi bizottságához az iránt, hogy a végrehajtási törvény módosítására vonatkozó javaslatot ilyen értelemben módosítsa. A képviselőház igazságügyi bizottságának f. hó 12-én tartott ülésén a tervezet 5. §-ánál a lakbérletiltást illetőleg a bizottság következő szövegben állapodott meg: «Ha az első bekezdésben említett valamely személy lakházának a saját részére való építése, vagy megvétele céljára lakpén-

zének lekötésével közokiratban fizetési kötelezettséget vállalt: az ebbeli követelés behajtása végett a kötelezettnek lakpénze szintén lefoglalható. Mondanunk sem kell, hogy ha ez törvényre válik, egy csapással nagyban lesz segítve a lakásüzemeltető, mert száz és száz tisztviselő család fog sietni, hogy kis családi otthon teremtse magának a lakbér lekötésével.

* **Esküvő.** *Csikvári Jákó* nyug. m. kir. államvasuti főfelügyelő, az «*Állami Tisztviselők Lapja*» szerkesztőjének és nejeinek: *Kelemen Katinka* leánya: *Mariska*, f. hó 16-án tartotta esküvőjét *Ehmann Aladár* m. kir. posta távírda segédmérnökkel, a budapesti reform. templomban.

* **Személyzetiek.** *Deller Gyula dr.* ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott szabadkai járásbíró, kineveztetett az ottani törvényszék elnökévé. — *Kőrösi Henrik* tanfelügyelő, Országos Egyesületünk választmányi tagja, felolvasást tartott a napokban a Pädagogiai Társulatban. — *Sólyom Felső* pénzügyi főtanácsos, lapunknak évek óta kiváló munkatársa, e napokban Aradra utazott az ottani pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség ügykezelésének helyszíni megvizsgálása végett. — *Ferber Nándor* pénzügyi számtanácsos, a balassagyarmati pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnöke, a pénzügyi számvevőségi tisztviselők 25-ös bizottságának bizottsági tagságáról lemondott. — *Skyta Mihály* brassói járásbíró, negyedszázados bírói működése alkalmából nagy ünnepeltetésben részesítik a brassóiak. — *Rácz Gyula* szegedi ítélőtáblai bíró, nyugalmaztatása alkalmából a curiai bírói címet kapta.

* **A pénzügyigazgatás köréből.** A miskolci pénzügyigazgatóhelyettesi állás tudvalevőleg üres volt. Most a pénzügyminister Berner Géza pénzügyi titkárta bizta meg a helyettesi teendők ellátásával. Ezen kinevezés nemcsak a miskolci pénzügyigazgatóság tisztviselői körében, de Miskolc város és Borsodmegye társadalmi életének minden rétegében meleg rokonszenvvel lett fogadva, mert az új helyettes, a ki csak nem rég töltötte be állami szolgálatának 35-ik évét, a legnagyobb mértékben bírja tisztviselőtársai és a polgárok becsülését és szeretetét. — *Langer Alajos* kir. tanácsos pénzügyigazgató, f. hó 15-én egy havi szabadságra ment, melyet Pöstyénben fog tölteni. — *Farkas Győző* kir. tanácsos, aradi pénzügyigazgató, beadta nyugdíjaztatási iránti kérvényét. — *Langer Felső* lugosi pénzügyi segédtitkár kineveztetett titkárrá a soproni, *Marosi Ferenc* sepsiszentgyörgyi pénzügyi segédtitkár, titkárrá a zombori pénzügyigazgatósághoz.

* **A m. kir. adóhivatalok köréből.** *Zombory István* munkácsi II. oszt. adótárnok, kineveztetett Beregszászra I. oszt. adótárnokká. *Zombory* kartársunk 1882-ben lépett szolgálatba és így jövő hó 19-én üli meg szolgálatának 25-ik évfordulóját. 1862-ben született és így még elég fiatal ahhoz, hogy tudását még soká érvényesítse azon a téren, a melyen eddig is hasznos szolgálatokat tett. — *Leitner Imre* németújvári m. kir. adótárnok, f. hó 26-án éri el állami szolgálatba lépésének 25-ik évfordulóját. 1860-ban születvén, elég fiatalon érte el munkás életének ezt a szép kilométermutatóját. Kartársainak, jó barátainak üdvözlétéhez csatoljuk a mienket is. — *Szeless Albert* a szepsii m. kir. adóhivatalnál II. oszt. adótárnok, kineveztetett a szatmári adóhivatalhoz I. oszt. tárnokká. *Szeless* 1861-ben született és 24 éve áll szolgálatban, mert az első esküt 1884-ben tette le. Szatmári kartársaink derék kollegát és nemesszívű főnököt nyernek az új adótárnokban. — *Berindán Szilárd* pénzügyi számvizsgáló, e hó elején megvizsgálta a tabi m. kir. adóhivatal ügykezelését és a tisztikarnak teljes meglegedését fejezte ki a tapasztalt rend és pontosságért. A tabi adóhivatal élén Kabók Károly adótárnok áll. — Kineveztetett a nagykáti m. kir. adóhivatalhoz *Hügel Ödön* szászrégeni adóhivatali segéd, adóhivatali ellenőrré, a topolyai adóhivatalhoz *Perémi Miklós* váci adótiszt, adóhivatali ellenőrré; a hatvani adóhivatalhoz *Szabolcsics János* pozsonyi adóhivatali segéd, adóhivatali ellenőrré; a galgóczi adóhivatalhoz *Obermayer András* galgóczi adótiszt, adóhivatali segéddé; a máriaradnai adóhivatalhoz *Schlanger Samu* máriaradnai adótiszt, adóhivatali ellenőrré; *Frank Lajos* soproni adóhivatali segéd, adóhivatali ellenőrré a vasvári adóhivatalhoz; a korponai adóhivatalhoz *Gujás József* zombori adótiszt, adóhivatali

ellenőrré; a nagyszombeni adóhivatalhoz *Gáll István* nagyszombeni adótiszt, adóhivatali segéddé. — *Lakner Aladár*, magyarlaposi m. k. adóhivatali ellenőr, kineveztetett ugyan-ezen adóhiv.-ban adótárnokká; kineveztetett továbbá *Duray József* turdosini adóhivatali segéd, a szenicei adóhivatalhoz ellenőrré, *Krisztinicz Elek* vágujhelyi adótiszt ellenőrré a buziásfürdői adóhivatalhoz, *Borbély Albert* nagyenyedi II. oszt. adóhivatali ellenőr kineveztetett I. osztályúvá; a balázsfalvi adóhivatalhoz pedig az ottani ellenőr: *Kuy Ernő* pénztárnokká. — *Zsolnay József* nagyszentmiklósi m. kir. adótárnok, szabadságra ment, melyet a budapesti Lukácsfürdőben fog eltölteni.

* **A posta és távírda köréből.** *Kupferschmidt János* posta és távírda főszámtanácsos, a kereskedelmi ministeri számvevőség III b. csoportjának főnöke, e napokban töltötte be negyven éves szolgálati idejét és ebből az alkalmából tisztviselőtársainak egész serege gratulált neki. Az ünnepeltet *Szervei Adolf* ministeri számtanácsos üdvözölte és egy emléklapot nyújtott át, mire *Kupferschmidt* meghatva mondott köszönetet a megemlékezésért. A közszolgálati érdemekben gazdag jubiláns hosszú szolgálati ideje alatt mindig a legexponáltabb hivatalokat vezette és igen sokáig az ország legnagyobb, a budapesti posta- és távírdaigazgatóság számvevőségének főnöke volt, honnan csak nemrég helyezték át a kereskedelmi ministeriumba.

* **A számvevőségek köréből.** Szóvá tettük lapunkban azt az áldatlan harcot, mely egy számvevőségi főnök és a számvevőség tisztviselői között, rozszakaratu minősítés folytán keletkezett. Említettük, hogy az illető tisztviselő kérelmeték minősítési táblázatuk betekintésének engedélyezését. Ezt most a pénzügyministerium 39072. sz. rendeletével engedélyezte is. A betekintés f. hó 10-én történt és bizony az érdekelt tisztviselők elképedtek a főnöki önkény és rozszakaratu ezen példáján. Két számtiszt kivételével mind rozsul lett minősítve. Az egyik számellenőr három előző főnöktől kitünő minősítést kapott, most II-re van leszállítva. A másik ellenőr, a kinek eddig mindenből I-es volt, most II-t kapott. Egy számvizsgálóval szintén így bánt. Az egyik számtisztnek az I-et leszállította III-ra, aztán kijavította II-re stb. Egy másik számvizsgáló ugyanigy járt. A derék számtanácsos 32. sz. főnöki előterjesztésében azt is kérte a ministeriumtól, hogy adják meg neki a bírságolási jogot és azt, hogy egyes esetekben az orvosi bizonyítványokat felülvizsgálhassa... Természetes, hogy a tisztviselők megfellebbezik a kapott minősítést, a főnök viselt dolgait pedig egy közös panasziratban fogják a ministerium tudomására hozni. Szolgálati pragmatika! Mikor jön el a te országod?

* **A sóhivatalok körében** is történt — csoda számra egy kinevezés. Nemsokára jubileum számba megy az ilyen ritka eset. Ezuttal a losonci m. kir. sóhivatalhoz kineveztetett *Rakovszky János* sóellenőr sőtárnokká, sóellenőrré pedig *bárány Béla* mázsatiszt.

* **A kereskedelmi ministeriumban** kineveztetett: *Hartig Sándor* osztálytanácsos ministeri tanácsossá, *Ary Pál* ministeri titkár osztálytanácsossá, *Wittenberger L. Adolf* számtanácsos zálogházi aligazgatóvá a VII-ik fizetési osztályba.

* **Nyugdíjazások.** *Simonffy Miklós* karánsebesi m. kir. sőtárnok 30 évi szolgálat, *Székely János* marossolymosi sőtárnok 40 évi szolgálat után beadta nyugdíjaztatási iránti kérvényét. — *Hoser Armin* posta-távirada főszámtanácsos nyugalomba vonult. Ez alkalmából a kir. tanácsosi címet kapta.

* **Csereajánlat.** Családi körülményeim miatt vidékre állomáshelyet óhajtok cserélni adóellenőr vagy segéd társammal. Budapest, Janisch Alajos. IV. ker. állampénztári segéd.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Csikvári Jákó.**
(Lakás: Maglód, Pestmegye.)

Franklin-Társulat nyomdája. (Budapest IV., Egyetem-utca 4. sz.)